

Stichting Peutercentra Overbetuwe
Oktober 2018

Locatiewerkplan van peutercentrum “de Santenkraam” te Herveld.

Hier voor u ligt het locatiewerkplan voor peutercentrum “de Santenkraam” te Herveld.

In dit plan is nauwkeurig beschreven hoe onze locatie er uitziet, welk dagritme wordt gehanteerd en welke (locatie-eigen) regels wij hanteren.

Een locatie gebonden werkplan is een dynamisch instrument. Voortdurend veranderen inzichten en passen we zaken aan in het werken met de kinderen. Jaarlijks zal het locatie gebonden werkplan op de agenda van het locatie overleg staan om het te bespreken, te evalueren en waar nodig aan te passen. Bij tussentijdse wijzigingen zal het werkplan uiteraard ook worden aangepast. Daarnaast wordt het werkplan jaarlijks met de oudercommissie besproken.

Peutercentrum “de Santenkraam” heeft een eigen gebouw en een eigen buitenspeelruimte
Het gebouw is eigendom van de Gemeente Overbetuwe.
Het adres is 't Höfke 4 , 6674 DR Herveld, 0488-451030

“De Santenkraam” is vijf ochtenden en twee middagen per week geopend.

Maandag-dinsdag-woensdag-donderdag en vrijdag ochtend en maandag en donderdagmiddag.

De openingstijden zijn 8.30 – 12.00 uur en 12.45 – 15.45 uur.

De leidsters zijn aanwezig van 8.20 – 12.40 uur en van 12.35 – 16.00 uur.

Er zijn momenteel drie leidsters werkzaam op “de Santenkraam”. Soms is er een stagiaire of een vrijwilligster aanwezig.

Groepen:

De groepen bestaan uit 16 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De groepssamenstelling verandert gedurende het dagdeel niet; er wordt tijdens het dagdeel niet afgeweken van de beroepskracht-kind-ratio. Een groep van meer dan 8 peuters wordt door 2 medewerkers gezamenlijk gestart en afgesloten.

Er zijn momenteel 47 peuters die het peutercentrum bezoeken. De meeste kinderen komen twee dagdelen naar de peuterspeelzaal. Het is mogelijk meer dagdelen aan te vragen. Dit kan door een formulier in te vullen, verkrijgbaar op “De Santenkraam” of door contact op te nemen met de planning van SPO: 026-3523356 / info@spo-overbetuwe.nl

Er zijn ook kinderen die volgens het VVE-beleid het peutercentrum minimaal drie en maximaal vier keer per week bezoeken.

Ouderparticipatie

Bij de activiteiten in het peutercentrum staat het kind centraal. Een goede relatie tussen ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers binnen ons peutercentrum is echter van groot belang voor de ontwikkeling van het kind. Ons peutercentrum geeft op de volgende manier een invulling aan het contact met de ouders/verzorgers:

Bij het eerste bezoek van de peuter aan ons peutercentrum wordt een intakeformulier ingevuld met aanvullende gegevens die voor de peuter belangrijk zijn, zoals mogelijke voedselallergieën, het karakter van het kind, zijn plaats in het gezin, enzovoort. Tijdens de eerste ochtend blijft de ouder meestal samen met de peuter op het peutercentrum. Ouders kunnen altijd opvoeding ondersteunende vragen stellen aan de pedagogisch medewerkers. Tijdens het brengen en ophalen van de peuters is er contact met de ouders of verzorgers. Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen vragen stellen, wensen kenbaar maken en problemen naar voren brengen. Op ons peutercentrum zijn er momenten waarbij ouders het werk van de pedagogisch medewerkers ondersteunen, bijvoorbeeld bij de voorbereiding van het Sinterklaasfeest, zomerfeest. Daarnaast zijn er ook themavonden waarop aspecten van de opvoeding waar ouders moeite mee

kunnen hebben, besproken worden. Ons peutercentrum heeft een oudercommissie die de ouders/verzorgers vertegenwoordigt en met de pedagogisch medewerkers kritisch kijkt naar de dagelijkse gang van zaken. Ouders helpen bij de uitstapjes met de peuters naar bijvoorbeeld bibliotheek of gymzaal. Ouders helpen bij het schoonmaken van het speelgoed of de buitenspeelruimte.

Oudercommissie:

Op grond van de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) is het verplicht dat ieder peutercentrum een oudercommissie heeft. Naast de wettelijke verplichting vindt SPO het ook belangrijk dat er oudercommissies zijn. De oudercommissie geeft adviezen (adviesrecht) over het beleid van het peutercentrum. Dit kan betrekking hebben op verantwoorde kinderopvang in het algemeen en/ of over bijvoorbeeld voeding, maar ook pedagogisch beleid, veiligheid en gezondheid, over de openingstijden, over spel- en ontwikkelingsactiviteiten, over de prijs en bijvoorbeeld over een klachtenregeling. De oudercommissie kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan de directeur-bestuurder.

Bij Peutercentrum de Santenkraam bestaat de oudercommissie uit 5 ouders.

De deelnemende ouders wisselen nog al eens omdat peuters maar maximaal 2 jaar ons peutercentrum bezoeken. De leidsters en leden van de oudercommissie houden contact met elkaar via de mail, bijv. door het sturen van notulen en de datum afspreken voor een volgende vergadering.

De oudercommissie komt een aantal keren per jaar bij elkaar, samen met een vaste leidster.

Zij is de spil van de oudercommissie. De laatste notulen worden doorgesproken en er worden nieuwe punten besproken. Ouders van de oudercommissie worden veel ingeschakeld bij bijv. open dag, kerstfeest, Sinterklaasfeest, zomerfeest e.d.

De namen van de leden van de oudercommissie van PC de Santenkraam zijn op te vragen bij het team van de Santenkraam, ook zijn deze zichtbaar op het bord bij binnenkomst in de hal.

Beschrijving van de locatie binnen

U komt binnen in de hal. Hier is de kapstok waaraan de kinderen hun tassen en jassen kunnen ophangen.

Eerst de tassen dan de jassen.

Ook bevindt zich hier het volwassentoilet en aan de deur van de meterkast hangt een volwassenenkapstok..

Het peutercentrum is ingedeeld in hoeken, met onder andere een bouw/auto-hoek, een huis-hoek, knutselhoek, lees-hoek en een themahoek die steeds wordt aangepast aan het thema.

Verder is er een hoge tafel voor allerlei activiteiten met constructiemateriaal, het doen van spelletjes en het maken van puzzels e.d. en een lage tafel voor het maken van knutselwerkjes door de peuters onder begeleiding van een leidster. In het midden van de zaal is er op de grond plek voor de kinderen om allerlei spelvormen te doen. Maar ook zitten we daar in de kring met de peuters.

De toiletten grenzen aan de speelzaal , er zijn drie kindertoiletten, een verschoontafel en een wasbak voor de kinderen.

Verder bevinden zich aangrenzend aan de speelzaal een kleine keuken/kantoor, een opslagruimte voor papier en knutselbenodigdheden en een grote kast met voorraad.

De deuren van de opslagruimte en voorraadkast zijn altijd gesloten (deurkruk staat omhoog). De keuken is meestal toegankelijk voor de peuters. In de keuken mogen kinderen alleen komen in het bijzijn van een leidster of wanneer de leidster hier toestemming voor geeft, bijv. bij een opdracht om extra fruit uit de koelkast te halen.

Beschrijving van de locatie buiten

Het buitenterrein is omsloten door een hek dat afgesloten kan worden. De poorten zitten altijd op slot. Er is voor de kinderen een zandbak (afgedekt met een net), een klimrek (speciaal voor peuters), een peuterschommel, een groot telraam en krijtbord, een uitgezet stratenparcours met plantenbakken (gestapelde autobanden), een balanceerbol, een zebepad en langs de rand een benzinepomp. Ook zijn er confettistippen om te springen en kleuren te herkennen.

Dagritme van “de Santenkraam”.

Het ochtendprogramma

Om 8.30 uur opent het peutercentrum haar deuren. De kinderen en hun ouders kunnen tot 8.45 uur binnen lopen. De peuters trekken hun jaszjes uit in de hal en komen samen met hun ouders binnen in het lokaal. De ouders kunnen even met hun peuter meespelen of tekenen en er is voor hen ook de gelegenheid om de leidsters aan te spreken om iets door te geven, maar ook om samen even te praten met elkaar. Het fruit en drinken kunnen de kinderen binnen in de zaal neerzetten/leggen op de daarvoor bestemde plaats. Er staat een dienblad voor de bekers en een vrolijk dienblad voor het fruit, links op de lage kast. De luierkinderen leggen hun tassen (bij binnenkomst) in de douchebak in de toiletruimte. In deze toiletruimte liggen in de lades van de commode ook reserveondergoed en- luiers.

Om 8.45 uur, als alle ouders zijn vertrokken, gaat de voordeur uit veiligheidsoverwegingen op slot.

Nadat ouders zijn vertrokken zingen we het liedje **“in de kring, in de kring”** (bijlage 2) en pakken de kinderen zelf een stoeltje en maken in het midden van de ruimte een begroetingskring. Ook kunnen zes kinderen plaats nemen op de twee blank houten bankjes. Deze staan standaard rond het gele vlak op de vloer (tussen de blauwe steunpilaren).

We vragen de groep of ze weten welke dag het is en dan zingen we **“de dagen van de week”** (bijlage 2), gevolgd door het liedje **“goedemorgen(goedemiddag) allemaal”** met aanvullende bewegingen (bijlage 2). Door middel van de presentielijst worden de peuters uitgenodigd om te springen op twee benen als ze hun naam horen. Als ze het nog niet durven wil een andere peuter wel helpen.

Het **“dagritmebord”** wordt gebruikt om de kinderen uit te leggen welke activiteiten er staan te gebeuren op deze speelzaalochtend.

Aan de hand van het thema wordt er een verhaal voorgelezen, de peuters mogen dan in de kring op de grond gaan zitten. Er wordt met de peuters nagepraat over het verhaal en ze mogen ook hun eigen verhaal vertellen. De peuters ruimen hun eigen stoeltjes op en mogen vrij spelen. Daarnaast is het mogelijk dat er een thema-activiteit plaats vindt. De kinderen mogen daar aan mee doen, maar niets moet.

Ook wordt er dan veel door de leidsters meegespeeld in de thema- of huishoek. Dit om het manipulerend, rollen- en bewegingsspel te stimuleren.

Rond 10.00 uur gaan alle peuters helpen opruimen onder het zingen van **“we gaan opruimen, we gaan opruimen”** het speelgoed, de auto's in de daarvoor bestemde bakken en de huishoek netjes aan kant, de knutseltafel wordt opgeruimd, de spelletjes in de kasten. Dit alles gebeurt onder begeleiding van de leidsters. Daarna wassen alle peuters hun handjes bij de wasbak in de toiletruimte. Na het zingen van het liedje **“in de kring, in de kring”** vormen alle peuters met hun stoeltjes weer een kring.

We zingen eerst diverse liedjes die ons en de peuters te binnen schieten, maar we beginnen altijd met **“we maken een kringetje”**. Een heel repertoire komt daarna langs. Na het zingen van het liedje **“lekker drinken, lekker drinken”** (bijlage 2) gaan de peuters lekker hun bekers leeg drinken, de leidsters openen de bekers en leggen de deksels van de bekers met hun open kant naar boven op de grond voor de peuters. Als de bekers leeg zijn mogen de peuters zelf de bekers weer sluiten en ze op het blad plaatsnemen. Het is de bedoeling dat alle bekers helemaal leeg worden gedronken.

Na het drinken wordt er fruit gegeten dat vooraf door de één van de leidsters geschild is. Alle peuters zingen mee met het liedje **“diedeldiedelduit”** (bijlage 2). De handen van de peuters worden na het fruit eten schoongemaakt met een snoetenpoetsdoekje of door hen zelf gewassen bij de wasbak in de toiletruimte. Na het drinken en fruit eten worden alle zindelijke kinderen naar het toilet gestuurd en de luierkinderen worden verschoond. Tijdens deze **“plasronde”** zitten de andere peuters samen met een leidster in de kring en lezen de kinderen, ieder voor zich, een boekje uit de **“boekenkar”**.

Als het weer het toelaat gaan we naar buiten zodra iedereen klaar is. De peuters halen zelf hun jas op in de hal o.l.v. een leidster. De jassen worden in de kring (zelf) aangetrokken en dan gaan de kinderen weer zitten op hun stoeltje. Dan pakt een leidster het evacuatiekoord (de trein) en gooit deze languit in de groep met de woorden: **“allemaal instappen”**. De kinderen pakken allemaal een gekleurde ring vast en staan zo in een treintje. Onder het zingen van het liedje **“de trein, de trein, de trein”** (bijlage 2) lopen we zo naar buiten. Na de woorden **“allemaal uitstappen”** laten de kinderen het koord los en mogen vrij gaan spelen. De fietsen, tractors en ander materiaal staan dan al klaar, (worden klaar gezet door een leidster onder het drinken). Het hek is altijd gesloten d.m.v. een kind(on)vriendelijke draaisluiting. Buiten kunnen de kinderen fietsen, spelen in de zandbak of met ander materiaal dat we aanbieden. Bij mooi weer spelen we ook wel met de watertafel.

Tegen 11.45 uur ruimt een van de leidsters samen met de kinderen buiten alles op, de andere leidster neemt de peuters weer mee naar binnen. Samen met de peuters wordt er geëvalueerd over de activiteiten van de afgelopen ochtend. Daarna wordt er door de kinderen het afscheidsliedje gezongen **“abrikoos, deksel op de doos”**. (bijlage 2). Samen met een peuter opent een leidster de voordeur om 12.00 uur en laat de wachtende ouders binnen. Deze halen in het peutercentrum hun kind op. Ook nu heeft de leidster tijd voor een praatje. De leidster bij de lokaaldeur ziet er op toe dat peuters niet voortijdig en/of zonder hun ouders het peutercentrum verlaten. Ze houdt de haldeur in de gaten of staat er naast en opent/ sluit deze na iedere ouder. De peuters nemen hun bekers en andere spulletjes mee vanaf de grote tafel in de zaal. En gaan dan met hun ouders door de hal weer naar buiten.

Het middagprogramma

Om 12.45 uur opent de peuterspeelzaal haar deuren. De kinderen en hun ouders kunnen tot 13.00 uur binnen lopen. De peuters trekken hun jasjes uit in de hal en komen samen met hun ouders binnen in het lokaal. De ouders kunnen even met hun peuter meespelen of tekenen en er is voor hen ook de gelegenheid om de leidsters aan te spreken om iets door te geven, maar ook om samen even te praten met elkaar. Het fruit en drinken kunnen de kinderen binnen in de zaal neerzetten/leggen op de daarvoor bestemde plaats. Er staat een dienblad voor de bekers en een vrolijk dienblad voor het fruit, links op de lage kast. De luierkinderen leggen hun tassen (bij binnenkomst) in de douchebak in de toiletruimte. In deze toiletruimte liggen in de lades van de commode ook reserve-ondergoed en- luiers.

Om 13.00 uur, als alle ouders zijn vertrokken, gaat de voordeur uit veiligheidsoverwegingen op slot.

Nadat ouders zijn vertrokken zingen we het liedje **“in de kring, in de kring”** (bijlage 2) en pakken de kinderen zelf een stoeltje en maken in het midden van de ruimte een begroetingskring. Ook kunnen zes kinderen plaats nemen op de twee blank houten bankjes. Deze staan standaard rond het gele vlak op de vloer (tussen de blauwe steunpilaren).

We vragen de groep of ze weten welke dag het is en dan zingen we **“de dagen van de week”** (bijlage 2), gevolgd door het liedje **“goedemorgen(goedemiddag) allemaal”** met aanvullende bewegingen (bijlage 2). Door middel van de presentielijst worden de peuters uitgenodigd om te springen op twee benen als ze hun naam horen. Als ze het nog niet durven wil een andere peuter wel helpen.

Het **“dagritmebord”** wordt gebruikt om de kinderen uit te leggen welke activiteiten er staan te gebeuren op deze speelzaalmiddag.

Aan de hand van het thema wordt er een verhaal voorgelezen, de peuters mogen dan in de kring op de grond gaan zitten. Er wordt met de peuters nagepraat over het verhaal en ze mogen ook hun eigen verhaal vertellen. De peuters ruimen hun eigen stoeltjes op en mogen vrij spelen. Daarnaast is het mogelijk dat er een thema-activiteit plaats vindt. De kinderen mogen daar aan mee doen, maar niets moet. Ook wordt er dan veel door de leidsters meegespeeld in de thema- of huis-hoek. Dit om het manipulerende-rollen- en bewegingsspel te stimuleren.

Rond 14.00 uur gaan alle peuters helpen opruimen onder het zingen van **“we gaan opruimen, we gaan opruimen”** het speelgoed, de auto's in de daarvoor bestemde bakken en de huishoek netjes aan kant, de knutseltafel wordt opgeruimd, de spelletjes in de kasten. Dit alles gebeurt onder begeleiding van de leidsters. Daarna wassen alle peuters hun handjes bij de wasbak in de toiletruimte. Na het zingen van het liedje **“in de kring, in de kring”** vormen alle peuters met hun stoeltjes weer een kring.

We zingen eerst diverse liedjes die ons en de peuters te binnen schieten, maar we beginnen altijd met **“we maken een kringetje”**. Een heel repertoire komt daarna langs. Na het zingen van het liedje **“lekker drinken, lekker drinken”** (bijlage 2) gaan de peuters lekker hun bekers leeg drinken, de leidsters openen de bekers en leggen de deksels van de bekers met hun open kant naar boven op de grond voor de peuters. Als de bekers leeg zijn mogen de peuters zelf de bekers weer sluiten en ze op het blad plaatsnemen. Het is de bedoeling dat alle bekers helemaal leeg worden gedronken.

Na het drinken wordt er fruit gegeten dat vooraf door de één van de leidsters geschild is. Alle peuters zingen mee met het liedje **“diedeldiedelduit”** (bijlage 2). De handen van de peuters worden na het fruit eten schoongemaakt met een snoetenpoetsdoekje of door hen zelf gewassen bij de wasbak in de toiletruimte. Na het drinken en fruit eten worden alle zindelijke kinderen naar het toilet gestuurd en de luierkinderen worden verschoond. Tijdens deze **“plasronde”** zitten de andere peuters samen met een leidster in de kring en lezen de kinderen, ieder voor zich, een boekje uit de **“boekenkar”**.

Als het weer het toelaat gaan we naar buiten. De peuters halen zelf hun jas op in de hal o.l.v. een leidster. De jassen worden in de kring (zelf) aangetrokken en dan gaan de kinderen weer zitten op hun stoeltje. Dan pakt een leidster het evacuatiekoord (de trein) en gooit deze languit in de groep met de woorden: **“allemaal instappen”**. De kinderen pakken allemaal een gekleurde ring vast en staan zo in een treintje. Onder het zingen van het liedje **“de trein, de trein, de trein”** (bijlage 2) lopen we zo naar buiten. Na de woorden **“allemaal uitstappen”** laten de kinderen het koord los en mogen vrij gaan spelen. De fietsen, tractoren en ander materiaal staan dan al klaar, (worden klaar gezet door een leidster onder het drinken). Het hek is altijd gesloten d.m.v. een kind(on)vriendelijke draaisluiting. Buiten kunnen de kinderen fietsen, spelen in de zandbak of met ander materiaal dat we aanbieden. Bij mooi weer spelen we ook wel met de watertafel.

Tegen 15.30 uur ruimt een van de leidsters samen met de kinderen buiten alles op, de andere leidster neemt de peuters weer mee naar binnen. Samen met de peuters wordt er geëvalueerd over de activiteiten van de afgelopen ochtend. Daarna wordt er door de kinderen het afscheidsliedje gezongen **“abrikoos, deksel op de doos”**. (bijlage 2). Samen met een peuter opent een leidster de voordeur om 15.45 uur en laat de wachtende ouders binnen. Deze halen in het peutercentrum hun kind op. Ook nu heeft de leidster tijd voor een praatje. De leidster bij de lokaal deur ziet er op toe dat peuters niet voortijdig en/of zonder hun ouders het peutercentrum verlaten. Ze houdt de haldeur in de gaten of staat er naast en opent/ sluit deze na iedere ouder. De peuters nemen hun bekers en andere spulletjes mee vanaf de grote tafel in de zaal. En gaan dan met hun ouders door de hal weer naar buiten.

Aandachtspunten in het peutercentrum:

. Wij (leidsters) dragen zorg voor een veilige, vertrouwde speelomgeving.

- . We leren de kinderen naar elkaar te luisteren, samen te spelen en samen te delen.
- . We leren de kinderen bij kleine aanvaringen, ruzietjes ed. met **“stop, houd op”**, eventueel met hand in de lucht houdend, grenzen aan te geven en hun zelfredzaamheid te bevorderen
- . We leren de kinderen niet te klimmen en te klauteren op het meubilair
- . We leren de kinderen niet met speelgoed te gooien, tenzij het daarvoor is bedoeld
- . We leren de kinderen zelfstandig naar het toilet gaan
- . We stimuleren de kinderen om samen met ons op te ruimen
- . We leren de kinderen dat ze in de zaal niet mogen rennen en gillen

Aandachtpunten bij het buitenspelen:

- . We zorgen ervoor dat het hek op slot is en dat het terrein schoon van verontreinigingen is.
- . We leren ook hier de kinderen samen te spelen en samen te delen.
- . We leren de kinderen dat botsen met fietsen of tractors niet fijn is
- . We leren de kinderen geen zand te gooien naar elkaar
- . We leren de kinderen niet op het hek te klimmen
- . We leren de kinderen geen ballen/ speelgoed over het hek te gooien
- . We leren de kinderen dat ze niet in de zandbak mogen als het net er nog op ligt.

Locatie-eigen tradities en rituelen

Rituelen en structuur zijn voor kinderen erg belangrijk. Herhaling geeft hen zekerheid en vertrouwen. Hieronder geven we een opsomming van de belangrijkste rituelen op “de Santenkraam”.

Rituelen bij het afscheid nemen

Wij attenderen ouders er op dat zij bewust afscheid moeten nemen. Dit geeft duidelijkheid naar het kind en naar de leidsters.

Bij het raam van de lokaaldeur zwaaien we de ouders uit, als een kind niet bij het raam wil zwaaien, hoeft dit niet en laten we het kind vanaf zijn speelplek zwaaien.

Het afscheid moet niet te lang duren. Ouders kunnen ten alle tijden bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat, zeker als het afscheid moeilijk is geweest. Ook bellen we zelf de ouders als we dat nodig achten.

Rituelen bij de verjaardag

Ouders worden uitgenodigd om rond 11.30 of 15.15 uur aanwezig te zijn voor het feestje.

Er mogen door ouders tijdens een feestje alleen foto's worden gemaakt van hun eigen kind. Dit in verband met privacy en de wet AVG (ingaande 25 mei 2018)

Wanneer een kind jarig is, wordt er van tevoren samen een feestmuts voor/met hem/haar gemaakt.

Aan de wand tussen de keukendeur en het toiletraam, wordt de ballon met de foto van de jarige opgehangen (zie de foto-lijn naast de deur). Ook worden er slingers opgehangen. Deze hangen tussen twee blauwe palen van de kring. Er wordt ook een grote drie of vier opgehangen.

We zetten de verjaardagsstoel in de kring.

We zingen verschillende liedjes: lang zal ze/hij leven, twee violen en een trommel en een fluit, e.d.

Ook mag de jarige zelf een aantal liedjes noemen die we samen gaan zingen.

Op het tafeltje in de kring zetten we de “cadeautjestaart”.

Na het toezingen van de jarige, het uitkiezen van hun favoriete liedjes, en het feliciteren van de jarige mag de jarige een cadeautje uit de taart halen.

Dan mag de peuter gaan “toveren”, de toverstaf en toverkleed liggen in de houten kast van de leidsters bij de deur van het lokaal. De peuters mogen het zelf pakken/kiezen uit de la, ook pakken ze het doosje met “toverkracht” en nemen dit mee naar hun feeststoel in de kring.

Na het uitspreken van de toverspreuk “hocus, pocus, pilatus pas, ik wou dat iedereen aan het slapen was” staande op de stoel, sluiten alle peuters hun ogen. Daarna komt de spreuk “hocus, pocus, pilatus, pas, ik wou dat er een traktatie was”. Een leidster haalt (onder het toverkleed) de traktatie uit de keuken en plaatst deze op het tafeltje in de kring, kijkt even onder het toverkleed en vertelt dat er nog niets onder zit. De jarige doet een greep in het bakje met “toverkracht” en strooit deze over de traktatie, stapt van de feeststoel af en trekt het “toverkleed” weg en mag de traktatie laten zien aan alle peuters en daarna uitdelen. Als iedereen “dankjewel” heeft gezegd mogen ze gaan genieten van de traktatie. Er wordt rekening gehouden met kinderen met een allergie. Soms hebben we voor die peuter een eigen trommeltje met snoepjes/ koekjes in onze kast in de keuken staan.

Verjaardag van de ouders/grootouders

Als één van de ouders of grootouders jarig is, mag de peuter voor hem/haar een cadeautje knutselen. We doen dit wanneer door de ouders zelf wordt aangegeven dat er een verjaardag aan komt.

Feesten (Afspraken en gewoontes):

Sinterklaas:

Dit feest vieren we apart in de eigen groepen. We houden het feest “klein”, omdat sommige peuters het toch wel spannend vinden. Meestal vieren we Sinterklaas met een poppenkastvoorstelling.

Het laatste uur van het dagdeel staat in het teken van Sinterklaas.

Samen met de peuters zoeken we de cadeautjes-zak, nemen deze mee in de kring en een leidster leest eerst de brief van Sint en Piet voor. Daarna krijgt ieder kind zijn cadeautje en ze wachten met uitpakken tot ieder kind een presentje heeft. Nadat we samen de Sint hebben bedankt mogen de peuters uitpakken. Daarna mogen de peuters met hun ouders mee naar huis.

Kerstmis:

Ook dit feest vieren we per groep. Dat is ieder jaar weer anders. Het laatste dagdeel voor de kerstvakantie vieren we kerst met de peuters, we zingen in de kring, lezen een verhaal voor, en gaan samen met ze aan tafel eten, knutselen of een andere activiteit (met of zonder ouders). Na deze activiteit mogen de peuters op de reguliere tijd (tenzij anders gepland) met hun ouders mee naar huis.

Carnaval:

De peuters mogen op de afgesproken dagen verkleed op het peutercentrum komen. Zelf zijn we ook verkleed. We praten met de peuters over de voorbereidingen op dit feest.

Het Carnaval is een echt dorpsgebeuren in Herveld. Het laatste halfuur van een dagdeel staat in het teken van Carnaval. Met muziekinstrumentjes en CD-muziek maken we er een gezellige boel van.

De ouders kunnen de laatste minuten even meegenieten(we openen de voordeur eerder).

Vaderdag/ Moederdag:

In de laatste week voor deze dagen maken we een presentje voor papa of mama. Dit wordt dan het laatste dagdeel meegegeven naar huis. Als kinderen er dan niet zijn, dan worden hun ouders even gebeld om het cadeautje op te halen.

Speelzaal specifieke kwesties

Openen en sluiten van het gebouw (Afspraken en gewoontes);

Nadat de ouders het gebouw verlaten hebben gaat de voordeur op slot.

Als de deurbel gaat wordt de voordeur geopend door een van de leidsters. De deur gaat daarna weer op slot.

Als de leidsters het pand na een dagdeel verlaten wordt er afgesloten door een van de leidsters.

Alle leidsters hebben een eigen sleutel.

Ook heeft de dame van de schoonmaak en de technische man van de SPO een sleutel.

Nooduitgang (Afspraken en gewoontes);

De deuren van de (nood)uitgangen blijven altijd vrij, er staan geen obstakels voor.

De deuren zijn altijd gesloten en zijn van binnen uit te openen met een draaislot.

De kruk omhoog duwen en het draaislot naar rechts draaien.

EHBO-trommel (Afspraken en gewoontes);

De EHBO-trommel ligt in de keuken/kantoor op de locker- kast en op de grijze kast staat een mandje met handschoenen, pleisters, nagelschaartje en Calendula-zalfjes. De houdbaarheid van de verbandmiddelen staat genoteerd in de agenda. Zodra ze de einddatum bereiken worden ze vervangen.

Verwarming (Afspraken en gewoontes);

Er is vloerverwarming aanwezig in het peutercentrum. En in de hal en keuken zitten radiatoren.

De verwarming is, door middel van een tijdklok, ingesteld op de dagen dat er gebruik wordt gemaakt van het peutercentrumruimte.

Gegevens van de peuters (Afspraken en gewoontes);

De gegevens van de peuters zitten in de blauwe mappen in de bovenste locker- kast (dagdelen staan vermeldt op de rug van de desbetreffende map) in de keuken. Ook staat er een grijs bakje met de adresgegevens van de peuters op voornaam op het werkblad. Deze wordt aan het einde van de dag weer opgeborgen in het bovenste grijze locker kastje. De grijze kast wordt met een sleutel afgesloten als de leidsters het pand verlaten. Deze sleutel ligt op een afgesproken plaats.

Eten en drinken (Afspraken en gewoontes);

De peuters nemen fruit en drinken mee van thuis. Als de ouders om 8.45 uur en om 13.00 uur het pand hebben verlaten wordt het fruit en de bekers in de koelkast geplaatst.

De peuters drinken, in de kring gezeten, samen hun bekers leeg. Er wordt geen gebruik gemaakt van tuitbekers of rietjes. Dit om de mondmotoriek te versterken en geknoei te voorkomen.

De leidsters openen de bekers.

Het fruit wordt door een leidster, in dezelfde kring, geschild en op een blad gelegd.

Soms helpen de peuters een handje door een paar appeltjes te wassen onder de kraan.

Voor het eten van het fruit wordt eerst door alle peuters hun handen gewassen.

De kinderen eten zittend op hun plekje hun stukje fruit op en pakken pas met een lege mond een nieuw stukje.

Toiletgebruik (Afspraken en gewoontes);

De peuters gaan (als ze dat kunnen) zelfstandig naar het toilet. Als ze hierbij hulp willen/nodig hebben vragen ze dit aan een leidster. De leidster begeleidt de peuter dan bij het toiletbezoek. Ze houdt hierbij de toiletjes en het gebruik hiervan in de gaten. Knopen losmaken, op het toilet gaan zitten, billen afvegen, doorspoelen, broek omhoog, en daarna handen wassen en afdrogen.

De toiletjes worden na ieder dagdeel gereinigd door de leidster met een hygiëne-doekje.

Verschoenen van kinderen (Afspraken en gewoontes);

De peuters die nog niet zindelijk zijn worden verschoond op de verschoontafel in de toiletgroep. Hun tassen met verschoening liggen in de douchebak in de toiletruimte. De kinderen klimmen zelf via het blauwe trapje op de verschoontafel, onder begeleiding van een leidster. De peuters worden niet alleen gelaten als ze op de verschoontafel liggen. Voor de verschoening wordt gebruikt van de door de peuters zelf meegebrachte luiers/billenpoetsdoekjes. Na iedere verschoening wordt het aankleedkussen schoongemaakt met de daarvoor bestemde hygiëne-doekjes. De luiers worden direct in de grijze container buiten gedeponerd.

Verjaardagen van peuters (Afspraken en gewoontes);

De ouders maken met een leidster een afspraak voor het verjaardagsfeest van hun peuter. Daarbij wordt rekening gehouden met de vragen van de ouders, maar ook met het programma van het peutercentrum. Het verjaardagsfeest heeft zijn eigen rituelen; feestmuts, trommel, cadeautjestaart, toveren, trakteren en een cadeautje grabbelen uit de grabbelkist.

De ouders mogen bij dit feest aanwezig zijn, mogen foto's of filmopnames maken van hun eigen kind. Nooit foto's of filmmateriaal plaatsen op sociale media waar andere kinderen/volwassenen op staan. Er worden niet meer dan twee verjaardagen per dagdeel gevierd. De peuters mogen bij voorkeur gezond trakteren, maar geen lolly's en onopgeblazen ballonnen. Als een peuter een voedselallergie heeft of iets niet mag eten, dan zorgen we samen met de ouders voor een "eigen traktatietrommeltje".

Vaste spelletjes (Afspraken en gewoontes);

In de spelletjeskast staan materialen die de peuters zelf mogen pakken. Puzzels, constructiemateriaal, LOCO, samen met hun ouders kunnen de kinderen bij binnenkomst nog even een spelletje doen.

Als de peuters klaar zijn worden ze gestimuleerd om zelf hun spelletje weer op te ruimen.

Deze materialen worden regelmatig gereinigd, en ook regelmatig verwisseld met materialen die in de bergkast staan.

Wat mogen kinderen wel/ niet meenemen naar het peutercentrum (Afspraken en gewoontes):

De peuters mogen soms iets mee brengen om in de begroetingskring te laten zien. Als het op het peutercentrum blijft, dan leggen de leidsters het attribuut op de kast of in de tas van peuter.

We zien liever geen geweren en zwaarden op het peutercentrum.

Fotograaf:

De fotograaf komt een keer per jaar foto's maken van de peuters. Hij maakt een foto van iedere peuter en een groepsfoto. Niels, de fotograaf, geeft dan een speelse maar educatieve demonstratie van het opzetten van een fotostudio, en laat de kinderen langzaam wennen aan de fotocamera en toebehoren.

Daarna zet hij alle peuters op de foto (geposeerd) en dan ook nog een groepsfoto.

"De Santenkraam" werkt met een vaste fotograaf, Foto Mireat, Gendt).

Ouders krijgen een voorbeeldfoto met informatie over nabestellingen mee naar huis en kunnen zelf alles regelen met de fotograaf.

Postbakje per groep;

In de knutselkast staan mandjes voor alle spulletjes die de peuters mee naar huis mogen nemen. Als een peuter een knutselwerkje heeft gemaakt of een kleurplaat heeft gemaakt voor opa of oma leggen ze deze in het mandje. Bij het verlaten van het peutercentrum legt een van de leidsters de bekertjes en de spulletjes op de grote tafel in de zaal, zodat ouders/ verzorgers alles mee kunnen nemen zonder veel te hoeven zoeken.

Nieuwsbrief:

Vier keer in het jaar maken we een nieuwsbrief. In een teamvergadering wordt besproken wat er zoal in de nieuwsbrief moet komen. Een leidster stelt de nieuwsbrief op en de andere leidsters geven hier dan aanvullingen op.

De nieuwsbrief wordt per email aan de ouders gezonden. Wel zijn er altijd nog een aantal papieren versies voorradig.

Klasbord

Sinds oktober 2017 maken we gebruik van "Klasbord" op de Santenkraam. Dit is een beveiligde omgeving, waarin de leidsters regelmatig foto's plaatsen om ouders op de hoogte te houden van de dagelijkse gang van

zaken. Het zorgt er ook voor dat ouders deze foto's kunnen gebruiken als aanknopingspunten om eens thuis te kletsen over het peutercentrum.

Deze foto's kunt u niet downloaden vanaf Klasbord. Er mag geen screenshot gemaakt worden van foto's waar andere kinderen/volwassenen dan het eigen kind op staan, deze mogen ook niet op sociale media geplaatst worden.

Ouders van kinderen die afscheid nemen worden meestal 1 á 2 weken na het afscheid weer verwijderd van Klasbord.

Ouders die een kijkje willen nemen:

Ouders van ingeschreven en geplaatste peuters krijgen een uitnodiging voor een intake (op datum en tijd).

Ze krijgen op die datum alle benodigde informatie en kunnen tevens het peutercentrum bekijken.

Op de jaarlijkse "open dag", maar ook op de andere dagen door het jaar heen zijn belangstellende ouders en hun kinderen welkom op "de Santenkraam".

Plaatsing van een nieuwe peuter:

Ouders en peuter krijgen per post een uitnodiging voor de eerste dag op het peutercentrum. Ouders krijgen dan alle benodigde informatie en kunnen vertellen over hun peuter. Via de mail wordt dan een entreeformulier toegestuurd, waarin ouders nog meer informatie over hun kindje kunnen schrijven.

Tijdens dit intakegesprek wordt er aan de ouders verteld wie de mentor van hun kindje is, wij streven ernaar dat ook de mentor het intakegesprek voert met ouders.

Na het intakegesprek wordt met ouders bekeken of het kind al afscheid kan nemen en zelf kan blijven of dat het beter is als de ouder nog iets langer blijft, dit kan uiteraard.

Website SPO:

Veertien peutercentra maken onderdeel uit van Stichting Peutercentra Overbetuwe (SPO).

Peutercentrum "de Santenkraam" is daar één van.

Aangezien "de Santenkraam" zelf geen website heeft, verwijzen wij u naar de website van Stichting Peutercentra Overbetuwe : www.spo-overbetuwe.nl

Teamvergadering:

De leidsters van "de Santenkraam" komen gemiddeld om de 6 á 7 weken bij elkaar, maar hebben ook veel informeel overleg. Tijdens de teamvergadering bespreken ze diverse onderwerpen: nieuw thema, aankopen, allerlei lopende zaken. Op "de Santenkraam" houden ze naast de agenda een digitaal logboek bij en is er een dagelijks overdrachtsschrift. Hierin houden de leidsters elkaar op de hoogte van allerlei zaken.

Terugkommiddag:

Kinderen die in het afgelopen jaar het peutercentrum hebben verlaten, worden in oktober/november uitgenodigd om nog een middag te komen spelen op "de Santenkraam". Er wordt iets lekkers te eten en te drinken gehaald.

De kinderen zien elkaar weer terug en vertellen over hun ervaringen op de basisschool. Ook mogen ze lekker spelen, zoals ze gewend waren op het peutercentrum.

Uitstapjes:

Afhankelijk van het thema, maken we uitstapjes, bijv. het bezoeken van een supermarkt, dokterspraktijk enz. Ook kan het zijn dat we n.a.v. het thema een deskundige laten komen op de peuterspeelzaal, bijv. een kapster.

Ontruimingsplan:

Het ontruimingsplan hangt in het kantoortje naast de grijze kast, en zit ook in de rode ontruimingstas

naast de buitendeur naar de buitenruimte. Bij een ontruimingsoefening gaat de route naar de Clara Fabriciuschool.

Stagiaires:

Op onze locatie komen stagiaires van verschillende niveaus: HBO Pedagogiek, MBO PW 3-4 en snuffelstages van het HPC in Zetten. De stagiaires worden altijd boventallig geplaatst en worden begeleid door een vaste pedagogisch medewerker. De voortgang wordt regelmatig besproken. De pedagogisch medewerker/begeleider is op de hoogte van de opdrachten die de stagiaire moet uitvoeren. Aan de ouders van de peuters wordt vooraf bekend gemaakt dat de stagiaire komt en voor welke periode. Afhankelijk van de duur van de stage en aard van de opleiding wordt bepaald bij welke werkzaamheden de stagiaire kan assisteren en welke werkzaamheden zij onder begeleiding van de vaste medewerkers (semi) zelfstandig mag uitvoeren. De stagiaire moet een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) kunnen overleggen en is ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang.

Vrijwilligster:

Op onze locatie maken we soms gebruik van de ondersteuning door vrijwilligers. Soms wordt een vrijwilliger als derde 'medewerker' ingezet, soms ter ondersteuning van de vaste medewerker als de groep uit max 8 kinderen bestaat. Zij werken altijd onder begeleiding van de pedagogisch medewerker van het peutercentrum. De vaste medewerkers zorgen ervoor dat de vrijwilliger op de hoogte is van de werkwijze en het pedagogisch beleid. De vrijwilliger moet een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) kunnen overleggen en staat ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang.

Overdrachtsformulier voor bijna vierjarige peuters:

Als een peuter bijna vier jaar wordt en het peutercentrum gaat verlaten, krijgen de ouders ongeveer 10 weken voor de 4^e verjaardag een overdrachtsformulier te lezen. Deze is gemaakt door de groepsleidster (eventueel ook met de andere leidsters besproken). Na uitleg aan en met toestemming van de ouders brengt de leidster het formulier naar de desbetreffende basisschool.

Post:

De post wordt gewoon op "de Santenkraam" bezorgd.

Alleen de post vanuit het Centraal Bureau van de SPO uit Arnhem wordt bij een leidster thuis bezorgd. Deze zorgt dat de post op het peutercentrum komt, zodat ook de andere leidsters op de hoogte gesteld kunnen worden.

Kopiëren:

"De Santenkraam" heeft een afspraak dat zij mogen kopiëren op de basisscholen St. Willibrordus en Clara Fabricius.

Vorraden:

Een leidster vult de voorraden aan. Koffie, thee e.d. staan in het bovenkastje (met de twee deurtjes) in de keuken. Er is ook een schoonmaakkast met stofzuiger, emmers, spoelbak en de schoonmaakmiddelen. Deze deur is altijd gesloten.

Kasten:

In het lokaal zijn twee kasten; een voor alle knutselvoorraden en een voor alle papier en andere op te slaan artikelen. In de bergkast in het lokaal bevinden zich spelletjes, puzzels en ander speelgoed. Dit speelgoed wordt afwisselend aangeboden. Boven op zolder bevinden zich ook de themabakken.

Ook liggen op zolder de kerstattributen en Sinterklaasartikelen.

Koffie en thee zetten:

Locatiewerkplan pc. "de Santenkraam" te Herveld

In de keuken zetten de leidsters koffie en thee. Na het zetten worden de waterkoker en Senseo achter op het aanrecht geschoven. Zo kunnen kinderen nooit de apparaten aanzetten. De hete thee en koffie wordt hoog op kasten of vensterbanken gezet.

Schoonmaken:

Twee keer in de week, op dinsdag- en vrijdagmiddag, komt iemand van het schoonmaakbedrijf het peutercentrum schoonmaken. De communicatie verloopt via een agenda in de schoonmaakkast in de keuken/kantoor (bijv. vraag om het raam schoon te maken, zodat er weer een nieuwe tekening op gemaakt kan worden enz.).

Op deze middagen zetten de leidsters alles hoog zodat de schoonmaak overal makkelijk bij kan met de stofzuiger en mop.

Scharen, nietmachine:

De grote scharen en nietmachine staan op het bureau in de keuken/ kantoor. Of in de houten bak op de kast naast de buitendeur naar de buitenruimte. De peuterscharen staan wel in de knutselkast.

Containers:

Als de container vol is wordt deze op donderdag aan de weg gezet. De even weken de grijze container, de oneven weken de groene container.

Oud papier:

Er staat een tas onder het tafeltje in het kantoortje. Eén van de leidsters neemt de tas mee naar huis en zet het daar aan de weg.

Bibliotheek:

Sinds het voorjaar van 2017 is de Willibrordusschool in het bezit van een "Peuterbibliotheek".

Eens per maand gaat iedere groep naar de bieb om daar gezamenlijk voor te lezen en zelf een boekje in te kijken. De boeken zijn eigendom van de Willibrordus, maar in overleg met "de Santenkraam" aangeschaft. Ook mogen we boeken meenemen naar het peutercentrum, om daar te gebruiken bij de thema's.

Peuters bewegen:

Sinds het begin van het schooljaar 2018/2019 gaan wij eens per maand met iedere groep naar de Clara Fabriciussschool waar we gebruik mogen maken van het speellokaal (gymzaal voor de kleuters). Hier doen wij bewegingsactiviteiten met de peuters: peutergym, peutedans, peuteryoga of een combinatie hiervan.

Voorschoolse zorg coördinator:

Bij zorgen omtrent de ontwikkeling van een peuter of vragen over gedrag, moeite met wennen e.d. kunnen de leidsters een beroep doen op de hulp van de voorschoolse zorgcoördinator (VZC), Zij is in dienst bij de GGD en in opdracht van de gemeente Overbetuwe kan zij leidsters ondersteunen bij kleine en grote vragen over de ontwikkeling van een kind.

De VZC kan een kind observeren op de groep als ouder(s)/ verzorger(s) hier toestemming voor hebben gegeven. Vervolgens bespreekt zij de observatie met de ouder(s)/ verzorger(s). In overleg sluit ook een pedagogisch medewerker aan bij dit gesprek.

Naar aanleiding van de observatie en het gesprek geeft de VZC advies. Dit kunnen tips zijn, een plan van aanpak voor op de groep of een doorverwijzing naar hulpverlening.

De VZC kan ook groepsobservaties doen waarbij zij de leidsters ondersteunt d.m.v. tips bij vroegtijdige signalering en praktische aanpassingen op de groep.

De VZC werkt nauw samen met de jeugdverpleegkundigen en de jeugdarts van de GGD en de jeugdconsulenten van de gemeente.

Uitvoering VVE

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) Het doel van Voor- en Vroegschoolse Educatie is het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden bij jonge kinderen met als resultaat een aanzienlijke vergroting van kansen aan het begin van de schoolloopbaan. Het werken met VVE-programma's stimuleert kinderen in hun ontwikkeling en bevordert dat zij beter voorbereid naar de basisschool gaan. Centraal staat hierbij het creëren van een 'Doorlopende ontwikkelingslijn' voor kinderen van 2 tot 6 jaar. Werkwijze Er wordt op alle SPO peutercentra gewerkt met het educatieve programma Startblokken. Dat is een gecertificeerd VVE-programma. Startblokken is geschikt voor alle kinderen van 2 tot 6 jaar die een peutercentrum en/of groep 1 tot en met 2 van de basisschool bezoeken. Het programma kan goed ingezet worden ten behoeve van kinderen met een (taal)achterstand en/of ontwikkelingsprobleem (doelgroepkinderen). Het programma heeft een ontwikkelingsgerichte aanpak. Dat betekent dat de methode aansluit op de actuele ontwikkelingsmogelijkheden en belangstelling van de kinderen in de groep en tegelijk aanstuurt op het zetten van een volgende stap in de kinderlijke ontwikkeling. Omdat de ontwikkelingsmogelijkheden en interesses per situatie en voor elk kind verschillen, wordt er niet met een voorgeschreven structuur of gesloten werkplan gewerkt. In plaats daarvan voorzien de programma's in 'bouwstenen', deze zijn:

- het activiteiteenaanbod
- thematisch aanbod
- het pedagogisch handelen
- observeren en registreren
- organisatie van de groep
- samenwerking met ouders/verzorgers

Samenwerking met de basis- brede school (IKC), mentorschap en overdracht

Samenwerking met de basisschool ('Doorlopende ontwikkelingslijn').

Er wordt samengewerkt met de buurtbasisscholen St. Willibrordusschool en de Clara Fabriciuschool, het Consultatiebureau, MEE, de bibliotheek.

Mentorschap / overdracht naar de basisschool

Mentoren zetten hun kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in om kinderen te helpen hun ontwikkelingsdoelen te bereiken (vrij vertaald naar Cohen en Galbraith, 1995). Bij SPO heeft ieder kind heeft zijn eigen mentor waardoor er meer ruimte is voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen zij beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Tijdens de intake wordt de mentor aan ouders bekend gemaakt. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich eerder emotioneel veilig voelen. De mentor fungeert als vast aanspreekpunt voor ouders, doet de observaties voor het HOREB (Handelingsgericht Observeren, registreren en Evalueren) en voert de oudergesprekken, tussendoor, en als het zover is dat de peuter naar de basisschool gaat. Aan het eind van de peutercentrumtijd is er met de mentor een zogenaamd eindgesprek met de ouder/verzorger en draagt de mentor het overdrachtsformulier over aan de

basisschool waar het kind naar toe gaat. Dit gebeurt altijd met instemming van de ouders/verzorgers. (Zie bijlage 1: Mentorschap)

Veiligheid en gezondheid

Risico inventarisatie (zie Rie 2017, m.i.v. jan.'19 QuickScan)

Actueel houden en evalueren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid (intern en extern) Het is van groot belang dat iedereen (ouders en pedagogisch medewerkers, stagiairs en vrijwilligers) zich bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid betrokken voelen en weten. Daarom wordt periodiek, minimaal jaarlijks, op de te houden leidsterbijeenkomsten het veiligheids- en gezondheidsbeleid, zoals omschreven in het Pedagogisch beleidsplan 2018 en de locatie gebonden werk- ouderbeleidsplannen besproken, teneinde deze actueel te houden, te evalueren en zo nodig bij te stellen. Daarnaast zal periodiek, door de managers samen met de pedagogisch medewerkers, overlegd worden of er wijzigingen zijn in de omstandigheden (bijvoorbeeld bij verhuizing) die betrekking hebben op de veiligheid en/of gezondheid op het desbetreffende peutercentrum. De pedagogisch medewerkers zullen eveneens periodiek overleg hebben, tenminste halfjaarlijks, met het eigen team en met de oudercommissie over de veiligheids- en gezondheidsaspecten op hun peutercentrum. Bij indiensttreding van nieuwe pedagogisch medewerkers zullen zij bekend worden gemaakt met het veiligheids- en gezondheidsbeleid en ook in de gelegenheid worden gesteld hun inbreng te hebben (vaak zien nieuwe ogen zaken waaraan anderen al gewend zijn). Voor invalkrachten en stagiaires hangt duidelijk zichtbaar op het kantoortje een A4 met belangrijke informatie over het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit wordt met hen doorgenomen voordat ze beginnen met werken op de groep.

Grote risico's

Hoe kunnen we de kinderen beschermen tegen grote risico's? Grote risico's zijn: vallen van hoogte, verstikking, vergiftiging, verbranding en/of verdrinking

Aandachtspunten bij het buitenspelen

Buitenspelen is leuk en gezond (lekker fietsen en bewegen) en is dan ook een vast onderdeel van ons dagprogramma. De buitenspeelruimte grenst aan de binnen speelruimte en heeft een eigen buitenberging voor het opbergen van speelmateriaal zoals fietsjes. De buitenspeelplaats is helemaal door een hek omgeven.

Genomen maatregel: De pedagogisch medewerksters zorgen ervoor dat het hek dicht is als de kinderen op de speelplaats zijn. De peuters kunnen het hek niet zelf open maken. We laten de kinderen geen zand gooien naar elkaar, en letten erop dat er bij het fietsen niet tegen elkaar wordt gebotst. De zandbak wordt dagelijks nagekeken om te kunnen zien of er bevuilding is. Bevuilding wordt ruim verwijderd. Als het zand erg nat is wordt er niet in de zandbak gespeeld.

Verstikking door tomaatjes of druiven

Genomen maatregel: tomaatjes en druiven worden altijd doorgesneden

Vergiftiging

Genomen maatregel: ter voorkoming van vergiftiging bergen de pedagogisch medewerkers alle medicijnen, schoonmaakmiddelen en andere giftige stoffen in een hoge kast op, onbereikbaar voor de kinderen. Mocht een kind toch met een giftige stof in aanraking zijn geweest, of een overdosis hebben ingenomen, dan reageren de leidsters zoals ze geleerd hebben op de EHBO training: Als het kind bewusteloos, benauwd of suf wordt als gevolg van een giftige stof of een overdosis, wordt 112 gebeld. In alle andere gevallen bellen de

leidsters met de huisarts. Er wordt gemeld om welke soort stof het gaat en het advies van de professionele hulpverleners wordt opgevolgd.

Vallen van hoogte

Genomen maatregel:

Tijdens het buiten spelen wordt er goed op gelet dat kinderen niet op het muurtje klimmen aan de kant van de voordeur. Leidsters, stagiaires en vrijwilligers zijn allemaal goed op de hoogte van deze regel. Er is dan ook voortdurend zicht op dit muurtje.

(Voedsel) allergieën/medicijnen

Genomen maatregel:

tijdens het intake gesprek wordt aan ouders gevraagd of het kind een allergie heeft. Als dit het geval is, wordt met ouders afgesproken hoe om te gaan met de allergie. Wanneer medicijnen nodig zijn, vullen ouders samen met de pedagogisch medewerkers het formulier 'Geneesmiddelen' in, en zorgen ouders ervoor dat het medicijn op de locatie aanwezig is. Op de presentielijsten schrijft de pedagogisch medewerker welk kind waarvoor een allergie heeft, zodat ook invalkrachten en stagiaires op de hoogte zijn.

Kinder-EHBO

We doen er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit niet altijd geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich calamiteiten voordoen waardoor EHBO noodzakelijk is. Daarom is er op iedere peutercentrum van SPO tijdens de openingsuren altijd minimaal één volwassene aanwezig te die beschikt over een geldig en geregistreerd certificaat voor Kinder-EHBO. In de medewerkers map bevindt zich het certificaat Kinder-EHBO van de Pedagogisch medewerksters.

Sociale veiligheid

Grote risico's zijn: ontbreken van voldoende toezicht (Vierogenprincipe), grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling en vermissing

Het Vierogenprincipe

Bij de sociale onveiligheid kan het tevens ook gaan om grote geestelijke en fysieke risico's. Het is duidelijk dat er richtlijnen (protocollen) moeten zijn. Maar zonder uitdrukkelijke aandacht voor de gang van zaken zijn richtlijnen (protocollen) dode letters. Wij streven daarom een open aanspreekcultuur na. Doel van het Vierogenprincipe is te voorkomen dat volwassenen zich ongehoord en/of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Mochten signalen worden opgevangen over interacties tussen of met kinderen waar je vraagtekens bij zet, maak dit dan bespreekbaar. Daarenboven hebben we de volgende afspraken/maatregelen getroffen.

Genomen maatregelen:

Er is altijd meer dan één pedagogisch medewerker aanwezig op de groep. Als de groep uit acht kinderen bestaat, is er 1 medewerker op de groep ondersteund door een vrijwilliger/stagiaire. Pedagogisch medewerkers en/of andere volwassenen gaan altijd met z'n tweeën (of meer) op stap met de kinderen. Er zijn doorzichtige afscheidingen tussen groepsruimtes en gangen. De toiletten van de peuters bevinden zich in de toiletruimte. Er zijn peutertoiletten met een deur en één zonder deur. Tevens is er een verschoontafel waar alle peuters (bij wie dit nodig is) worden verschoond.

Als wij met peuters naar het toilet gaan, gaan er meerdere kinderen tegelijk mee met één pedagogisch medewerkster. De andere beroepskracht blijft op de groep. Tijdens de toiletronde blijft 1 pedagogisch medewerker met de overgebleven peuters in de kring. De andere pedagogisch medewerker gaat met 3 á 4 kinderen naar de toiletruimte. De pedagogisch medewerkers kunnen elkaar zien door het grote raam.

Grensoverschrijdend gedrag of het risico daartoe bij volwassenen

Met haar handelen, met haar beleid en met het 'Protocol grensoverschrijdend gedrag en gedragsregels' wil Stichting Peutercentra Overbetuwe (SPO) grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken. De gedragsregels moeten zorgen dat iedereen weet wat van hem of haar wordt verwacht en duidelijk maken dat er geen plaats is voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en ander dergelijk ongewenst gedrag.

Dit alles om een prettig en vooral veilig klimaat te scheppen binnen de peutercentra.

Genomen maatregel:

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent gedrag (VOG).

Op teamvergaderingen wordt regelmatig gesproken over het aspect grensoverschrijdend gedrag en durven elkaar daarop ook aan te spreken en/of maken opgevangen signalen tijdig bespreekbaar. Het protocol is op het peutercentrum aanwezig en de ouders zijn op de hoogte van het bestaan van het protocol (Nieuwsbrieven voor ouders en opgenomen in het Pedagogisch beleidsplan SPO: Hoofdstuk 8.3.)

Grensoverschrijdend gedrag of het risico daartoe bij kinderen

Met de vier pedagogische basisdoelen samen beschrijft Riksen - Walraven welke kwaliteiten (voorwaarden) nodig zijn om goede, verantwoorde opvang voor (jonge) kinderen te kunnen bieden. Het bieden van veiligheid in de brede zin van het woord, het hanteren van regels en ook het overbrengen van normen en waarden draagt bij aan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.

- 1) Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.
- 2) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 4) Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Genomen maatregel:

Kinderen gelegenheid bieden om zich de normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Zie voor de nadere uitwerking deel 2 van het Pedagogisch beleidsplan 2018 (Speelwerkplan: Hoofdstuk 1.3. en 1.4).

Kindermishandeling

Kindermishandeling door volwassenen is ernstig en heeft grote impact. Dit kan ook spelen bij kinderen onderling, denk ook aan pestgedrag! Dit willen wij natuurlijk graag voorkomen daarbij moet ook veel aandacht uitgaan naar preventie.

Genomen maatregel:

Bij kindermishandeling door volwassenen en/of het vermoeden daarvan gebruiken we bij SPO de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, 2013'. De Meldcode is op ieder peutercentrum bekend en ook voor inzage beschikbaar en staat eveneens op onze website.

Als het gaat om kinderen onderling kan preventief goed gewerkt worden met de vier pedagogisch doelen van Rixen - Walraven. Daarnaast moeten er, als dit nodig mocht zijn, aanvullende afspraken worden gemaakt als een kind een ander kind mishandelt (dat vraagt om individueel maatwerk). Moet ook expliciet onderdeel uit maken van de jaarlijkse evaluatie van het Veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Vermissing

Goed toezicht moet uiteraard vermissing voorkomen. Mocht er toch een peuter worden vermist dan dient onverwijld te worden gehandeld overeenkomstig het protocol 'Vermissing peuter'.

Genomen maatregel:

Naast de preventieve maatregelen toezicht etc. heeft ieder peutercentrum heeft een protocol dat bij vermissing van een peuter onmiddellijk in werking dient te worden gesteld.

Achterwachtregeling

Indien op een peutercentrum van SPO slechts één pedagogisch medewerker op de locatie is de zogenaamde achterwachtregeling van kracht.

Genomen maatregel:

Er zijn altijd 2 pedagogisch medewerkers aanwezig, bij een groep van 8 of minder kinderen 1 pedagogisch medewerker samen met een vrijwilliger of stagiaire.

Gezondheid

Grote risico's zijn: Gastro enteritis (kruisbesmetting bij bijv. luier verschonen), voedselinfectie, infectie via water (legionella), huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard) en luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus).

Risico op kruisbesmetting in de verschoon-ruimte

Genomen maatregel: Er wordt in de verschoonruimte geen fruit of ander voedsel bereid of bewaart. Dat wordt gedaan in de keuken van het peutercentrum. Pedagogisch medewerkers wassen de handen in de keuken of bij de kindervasbakken. Thee, water en fruit staan in het kantoortje van de pedagogisch medewerkers.

Bij verspreiding via de lucht:

Genomen maatregel: Hoest-niesdiscipline, ventileren en luchten.

Bij verspreiding via de handen:

Genomen maatregel: Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier en persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden en handschoenen.

Bij verspreiding via oppervlakken (speelgoed):

Genomen maatregel: regelmatig goede reiniging daarvan, o.a. van speelgoed.

Kleine risico's

Hoe kunnen we de kinderen leren omgaan met kleine risico's? Kleine risico's zijn: ongelukjes bij spelsituaties, niet goed omgaan met speelgoed en gereedschap en onvoldoende wassen van handen bij het naar de toilet gaan en bijvoorbeeld de afvalcontainers.

We willen de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen, Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Er zit zelfs ook een positieve kant aan:

-Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden'

-Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen

-Het vergroot de sociale vaardigheden Om op een goede manier om te gaan met de kleinere risico's maken we afspraken met elkaar en de kinderen.

Genomen maatregel: Gemaakte afspraken in de groep: We laten de kinderen niet klimmen en klauteren op het meubilair. We laten de kinderen niet met speelgoed gooien, tenzij het daarvoor is bedoeld. We stimuleren de kinderen om zelfstandig naar het toilet te gaan en helpen indien nodig. We stimuleren de kinderen om samen met ons op te ruimen. In de groepsruimte mogen de kinderen niet rennen en hard gillen. We nemen maatregelen m.b.t. een goede hygiëne. We wijzen de kinderen erop regelmatig hun handen te wassen (zeker na toiletbezoek en voor het eten). We stimuleren de zelfredzaamheid.

Scholingsplan 2018

Startblokken:

Startblokken van Basisontwikkeling is een educatief VVE programma. Een werkplan met een uitgewerkte visie, namelijk dat spelen en leren in elkaars verlengde liggen. Spel is de context waarbinnen voor kinderen veel te leren valt. Het is de kunst om samen met kinderen belangrijke leer- en ontwikkelmomenten op te sporen. Door kansen te zien en ook bewust te creëren valt binnen spel alles te leren wat we voor jonge kinderen belangrijk vinden. De scholing is een tweejarige opleiding. Reeds gecertificeerde medewerkers worden jaarlijks bijgeschoold.

Op de peutercentra van SPO wordt gewerkt volgens het concept Startblokken van Basisontwikkeling. De vaste pedagogisch medewerkers zijn gecertificeerd in deze methode. Om voldoende kwaliteit en continuïteit te kunnen bieden is het noodzakelijk dat ook de nieuwe pedagogisch medewerkers voldoende kennis en vaardigheden bezitten m.b.t. Startblokken.

Doel/opbrengstverwachting: In mei 2018 wordt gestart met het certificeringstraject voor medewerkers die nog niet of niet volledig zijn geschoold. Het doel is om de nieuwe pedagogische medewerkers volledig te certificeren voor Startblokken. De scholing zal gespreid worden over een langere periode. Er wordt gewerkt aan zes groepen vaardigheden, die centraal staan in de trainingen:

- Het creëren van een pedagogische basis en een ontwikkeling bevorderende interactie
- Het ontwerpen van een activiteiten aanbod en een rijke leeromgeving
- Het systematisch begeleiden van activiteiten
- Het organiseren van verschillende activiteiten
- Het handelingsgericht observeren, registreren en evalueren
- Samenwerken met ouders

De medewerkers bouwen een portfolio op met betrekking tot deze vaardigheden. Voor een volledige certificering zijn 64 contacturen verplicht, waarvan 48 uur aan scholingsbijeenkomsten en 16 uur aan groepsbezoeken.

Bovendien moet het portfolio voor certificering als voldoende worden beoordeeld. De deelnemers dienen minimaal 80% van de bijeenkomsten aanwezig te zijn. Dit scholingstraject wordt uitgevoerd door Marant Interstudie in Elst.

Op alle locaties wordt gewerkt met HOREB. HOREB = Handelingsgericht Observeren, Registreren en Evalueren van Basisontwikkeling. Vaste medewerkers hebben scholing gevolgd. Nieuwe medewerkers worden door collega's gewijs gemaakt.

Continu scholing Startblokken

De methodiek Startblokken vraagt om continue scholing van de pedagogisch medewerkers. In het kader van de continue scholing volgen alle pedagogisch medewerkers die reeds gecertificeerd zijn, jaarlijks een bijeenkomst verzorgd door Marant Interstudie. In 2018 is het onderwerp: "dagritme en kringactiviteiten aangepast aan verschillen in de leeftijdsgroep 2-4 jaar".

Passende Kinderopvang

Op onze locaties willen we voor ieder kind een passende vorm van opvang bieden waarbij het welbevinden, de ontwikkelingsbehoeften en de mogelijkheden van het kind voorop staan. Vanuit de behoefte om beter aan te kunnen sluiten bij vragen van ouders en kinderen hebben we gevraagd of organisatie De Driestroom om ons hierbij kan ondersteunen. De Driestroom verzorgt in schooljaar 2017-2018 consultatie aan de medewerkers. Een gedragskundige van Driestroom brengt 2 bezoeken aan alle locaties van SPO. De pedagogisch medewerkers worden geobserveerd tijdens hun werk, daarna worden de bevindingen met de medewerkers besproken. Er wordt samen gezocht naar aanpassingen in het dagprogramma en in de pedagogische aanpak zodat er aan alle peuters een stimulerend klimaat geboden kan worden.

Voorschoolse Zorg Coördinator (VZC)

De VZC heeft in juni 2018 tijdens een leidersbijeenkomst informatie verstrekt aan de medewerkers. Doel: vroegtijdige signalering van problemen en het voeren van gesprekken met ouders om de zorg over hun kind kenbaar te maken.

Overige scholing

Alle invalkrachten zijn gecertificeerd in de module basiskennis VVE in de kinderopvang via Vyvoj. In 2018 wordt aan de invalkrachten ook scholing Startblokken aangeboden; zij volgen 4 scholingsbijeenkomsten.

Alle pedagogisch medewerkers volgen via een doorlopende cyclus, de basistraining of de herhaling van BHV en toegepaste kinder-EHBO.

Taaltoets 2F / 3F:

Alle medewerkers voldoen aan de taaleis 2F/3F.

Scholing team Santenkraam

Medewerker 1:

Zij is gecertificeerd voor Startblokken. Na de certificering volgt zij net als alle medewerkers de hercertificering om op de hoogte te blijven van de nieuwste inzichten.

Zij heeft haar 3F taalniveau behaald.

Medewerker 2:

Zij is gecertificeerd voor Startblokken. Na de certificering volgt zij net als alle medewerkers de hercertificering om op de hoogte te blijven van de nieuwste inzichten.

Zij heeft haar 3F taalniveau behaald.

Medewerker 3:

Zij is momenteel bezig met het scholingstraject voor Startblokken. Naar verwachting zal zij in 2019 haar certificaat behalen.

Zij heeft haar 3F taalniveau behaald.

Alle medewerkers hebben de bijeenkomst met de VZC gevolgd. Ook de coaching van de Driestroom is gevolgd door alle medewerkers. Net zoals de herhaling kinder – EHBO en BHV.

Vaste liedjes (Afspraken en gewoontes);

- Uitnodiging voor de kring:** In de kring, in de kring, alle peuters in de kring,
Hoor je wat ik zing, allemaal in de kring,
Alle peuters in de kring.
- Begroetingskring:** Goedemorgen, goedemorgen, goedemorgen allemaal,
Heb je goed geslapen, of moet je nog gapen?
Goedemorgen, goedemorgen, goedemorgen allemaal.
- Goedemiddag, goedemiddag, goedemiddag allemaal,
Heb je goed gegeten, ben je niets vergeten?
Goedemiddag, goedemiddag, goedemiddag allemaal.
- Dagen van de week:** Zondag, maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag,
Dat zijn de dagen van de week,
knoop ze in je oren zodat je ze niet vergeet.
Zondag, maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag.
- Drink-kring:** Lekker drinken, lekker drinken, slok, slok, slok,
Dat zal lekker smaken, dat zal lekker smaken,
Drink maar op, drink maar op.
- Fruit-kring:** Diedel-diedel-duit, eet meer fruit,
Appels en peren, bananen en druiven,
Kiwi en meloen, ja dat moet je doen.
De plantjes krijgen water, de visjes krijgen voer,
De peuters krijgen fruit want dan worden ze sterk en stoer.
- Opruimen:** Wij gaan opruimen, wij gaan opruimen,
Zet het waar het hoort, spullen soort bij soort.
Wij gaan opruimen, wij gaan opruimen,
Ruim de boel maar op!
- Naar buiten gaan (loopkoord):** De trein, de trein, de trein, ik moet de trein nog halen
De trein, de trein, de trein, het kaartje nog betalen.
De trein, de trein, de trein, komt zo op het perron,
En die trein die brengt je zo naar het volgende station!
- Afscheids-kring:** Abrikoos, deksel op de doos,
Een appel en een peer,
Tot de volgende keer.

